

Doorleefde schuld (I)

Ds. J. IJsselstein - Psalm 130:1-3

Liturgie:

Psalm 130:1

Psalm 130:2

Lezen Psalm 130

Psalm 116:1,2,3,5

Psalm 141:1,9

Psalm 109:13

Gemeente, in deze tijd van voorbereiding voor de bediening van het Heilig Avondmaal overdenken we met elkaar Psalm 130. [Vanmorgen overdenken we vers 1, 2 en 3 (en volgende week zondag de verzen 4, 5 en 6). Twee preken dus over Psalm 130, die bij elkaar horen. Eigenlijk is het één lange preek.]

De tekst van vanmorgen kunt u vinden in Psalm 130: 1-3:

Een lied Hammaäloth. Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE! HEERE! hoor naar mijn stem; laat Uw oren opmerkende zijn op de stem mijner smekingen. Zo Gij, HEERE! de ongerechtigheden gadeslaat, HEERE! wie zal bestaan?

Het thema voor de voorbereidingspreek van vanmorgen is:

Doorleefde schuld leert...

Doorleefde schuld leert meerdere dingen, maar vanmorgen als eerste deze drie dingen (en laat dat een spiegel zijn voor ons hart), doorleefde schuld leert:

1. Roepen

2. Bidden

3. Belijden

Als eerste dus:

1. Doorleefde schuld leert roepen

Een lied Hammaäloth, zo begint vers 1. Psalm 130 is een pelgrimslied, gezongen door pelgrims, op weg naar het heiligdom, gezongen op weg naar Sion.

Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE (vers 1b).

Uit de diepten. Meervoud. Niet uit de diepte, maar uit de diepten!

Welke diepten zijn dat? Ik lees in deze psalm niet van de diepte van ziekte, van tegenslag, van oorlog, of van moeite en zorg. En toch zegt de dichter: Uit de diep-ten.

Ik lees ook niet van een diepte, waarin de dichter terecht gekomen is door een bepaalde zonde. De dichter verkeert (en u ziet dat als u verder leest) in de diepten van zijn zondige bestaan, voor God. Je hoort hetzelfde doorklinken in Psalm 69: *Verlos mij, o God! want de wateren zijn gekomen tot aan de ziel. Ik ben gezonken in grondeloze modder, waar men niet kan staan, ik ben gekomen in de diepten der wateren, en de vloed overstroomt mij (Psalm 69:1-2).* Als je dat hoort, jongens en meisjes, dan voel je een beetje wat het betekent: *Uit de diepten...*

Uit de diepten, dat wil zeggen: ik zit ergens in, ik zit ergens vast. In Psalm 69 is het in ‘grondeloze modder’, modder waar je in wegzakt, zonder dat er een bodem is. Je vecht ermee, je probeert je voeten eruit te trekken, maar het lukt niet.

In de diepten der wateren (denk maar aan Jona in de buik van de vis!), en de vloed, het water overstroomt mij.

In een diep ravijn, zoals hier in Psalm 130. In een diep ravijn, je weet wel zo’n diepe kloof tussen twee hoge bergen. Je kijkt om je heen, je ziet wel waar je bent, maar je realiseert je direct: ik kan hier onmogelijk op eigen kracht uitkomen. Zonder hulp van buitenaf ben ik hier echt ten dode opgeschreven.

In welk ravijn zou de dichter zitten? In welke modder zou hij vast zitten? Want je snapt, dat is natuurlijk beeldspraak.

Hij zit in het ravijn, hij zit vast in de modder van zichzelf, van zijn hart, van zijn zonden.

Hier is iemand aan het woord in wie God werkt. Misschien voor het eerst? Nee, dit gaat over David. De Heere werkt al veel langer in zijn hart (Psalm 22:10).

God is aan het werk in zijn hart als de hemelse Landman, die...? Je zegt: Nou, zo iemand, zo’n landman, zo’n akkerbouwer, die zaait, die bemest, die verzorgt en die oogst...

Ja, maar wil de bodem vruchtbaar zijn, dan moet de bodem eerst omgeploegd te worden. Wil je dat de vruchtbomen in de tuin aanslaan, gaan groeien, gaan bloeien en uiteindelijk vrucht gaan dragen, dan moet eerst de schop in de grond. En dat ploegen, dat omspitten, moet niet één keer, maar steeds weer.

En wat doet die ploeg dan, wat doet die schop dan? Die haalt omhoog wat onder zat. Het onderste komt omhoog, het benedenste komt naar de oppervlakte.

U zegt: de Heere kwam in mijn leven. En wat deed Hij? Hij stak de schop in de grond van mijn hart en spitte de zaak om.

U zegt: bij mij ging het anders. De Heere trok men van jongs af aan met koorden van liefde. Het leek allemaal beter te gaan, maar... toen stak de Heilige Geest toch ineens alsnog de schop in mijn hart en begon de zaak hier vanbinnen om te spitten.

En de schop, de ploeg haalde iets van onderen naar boven. Net als bij het omspitten van de tuin. En u keek, naar de grond..., en u zag het... Bah! De wormen kropen eruit. Het leek zo goed te gaan, maar hoe meer u van uzelf te zien kreeg, hoe verder u zich voelde wegzakken.

De strijd leek gestreden! U had moed, u zong: we gaan van kracht tot kracht steeds voort. Als een schip, met volle zeilen, regelrecht naar de hemel.

En nu...? Nu moet u zuchten: Let, Heere der legerscharen, let op mijn ootmoedige smeekgebed, ach, laat mij niet van druk verkwijnen (Psalm 84:4, ber.).

Want, zegt u: ‘Kijk toch eens, naar wat er allemaal boven gekomen is in mijn hart: eigengerechtigheid (ik vind mezelf stiekem zo goed), trots, hoogmoed, opgeblazenheid, wereldsgezindheid (het zo houden van de dingen van nu), verkeerde verlangens, onreinheid, het is in één woord verschrikkelijk!’

De Heilige Geest steekt de schop, de spade in de bodem van ons hart, schijnt bij met Zijn

ontdekkende licht en... de belofte van het genadeverbond wordt vervuld: *Ze zullen een walging aan zichzelf hebben* (Ezechiël 6:9).

U zegt: is dat echt een Bijbelse gedachte? U zegt dat wel zo, maar is dat echt een Bijbels patroon?

Jazeker, want dit is niet het enige Bijbelse voorbeeld van schuldverslagenheid.

Denk nog maar een keer aan David, in Psalm 51: *Was mij wel van mijn ongerechtigheid, en reinig mij van mijn zonde. Want ik ken mijn overtredingen, en mijn zonde is steeds voor mij. Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, en gedaan, dat kwaad is in Uw ogen; opdat Gij rechtvaardig zijt in Uw spreken, en rein zijt in Uw richten* (Psalm 51:4-6).

Denk ook maar eens aan Job, in Job 42: *Met het gehoor des oors heb ik U gehoord; maar nu ziet U mijn oog. Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as.* (Job 42:5-6)

En denk aan de uitroep van Petrus: *Heere! ga uit van mij, want ik ben een zondig mens* (Lukas 5:8). En denk aan Paulus, die zichzelf, jaren na zijn bekering, de *voornaamste* van de zondaars noemt (1 Timotheüs 1:15).

Stuk voor stuk uitroepen uit een gebroken hart en een verslagen geest van kinderen van God, in wie de Heilige Geest de zonde voor het eerst en opnieuw heeft aangewezen.

En die twee als het ware tegenover elkaar geplaatst heeft: *God, de heilige God*, die met de zonde niet van doen kan en wil hebben en daartegenover *ik, zondige mens*.

En die me zo, op die manier, *iets* en steeds *meer* laat zien van mijn zondigheid. Het voelt hier vanbinnen als de diepte van een ravijn, waar ik in vastzit, als de diepte van grondeloze modder, waar ik in wegzak.

Voorheen kon je er misschien makkelijk over praten, je schuwde grote woorden niet.

Maar als de Heere zo in je hart werkt, dan kan het niet anders, dan ga je Job, dan ga je de dichter van Psalm 19 nazeggen: *Hoe zou de mens* (hoe zou ik) *rechtvaardig zijn bij God?* (Job 9:2). *Ik leg mijn hand op de mond* (Job 40:4). *Want wie zou de afdwalingen verstaan? Reinig mij van de verborgen afdwalingen* (Psalm 19:12).

Ze waren verborgen. Maar door Uw ontdekkende werk zijn ze naar boven gehaald, en heb ik ze te zien gekregen. Want *U stelt onze ongerechtigheden voor U, onze heimelijke zonden in het licht Uws aanschijns* (Psalm 90:8).

Als de Heere zelf die twee tegenover elkaar plaatst: Zichzelf, de onbesmettelijk heilige God, Zijn heerlijkheid en majesteit en de geestelijkheid van Zijn wet en daartegenover: ik, met mijn vuile hart. En als Hij me dan iets doet voelen van de nameloze afstand die er is tussen God en mijn schuldige hart: Hij in de hemel, ik in de diepten van mijn zondige bestaan, door schuldbesef getroffen en verslagen.

Wat dan? Dan leer ik buigen. En die diepten leert een zondaar buigen voor God.

Geen mens buigt van zichzelf. Alleen als God werkt, als God ons van dood levend maakt en ons Zelf brengt op die plaats.

Al die nieuwgeboren kinderen van God leren buigen als verloren zondaars voor de heilige God. Ook al is de Heere vroeg in je leven gekomen, ook al ben je getrokken met koorden van liefde (zoals de dichter van Psalm 130), er komt een tijd, dat je in de diepten leert buigen voor God.

Zelfvernederings, verootmoediging, klein worden voor God, dat zijn zekere bewijzen van een oprecht hart. En daarom zegt ook het formulier voor het Heilig Avondmaal: Onderzoek uzelf of u daar iets van kent: van jezelf *mishagen* (dat wil zeggen van: walgen van jezelf voor God) en van jezelf voor God *verootmoedigen* (dat wil zeggen van: klein worden, van buigen voor God).

Wordt dat na verloop van tijd minder, omdat ik minder zonden ga doen? Nee, je ziet in het leven van de bijbelheiligen juist het omgekeerde. Ze gaan steeds dieper buigen. Het is anders, het is zo: Hoe minder zonden ik ga doen, hoe meer ik de kracht en de invloed ervan ga onderkennen en ga belijden voor God.

De dichter van Psalm 130 zit in diepten, in een diep ravijn, vast in diepe modder. In de diepten van schuldverslagenheid. Dat is de reden van de benauwdheid van zijn hart. Dit is een man met een gebroken, verslagen en neergebogen hart, met een verontrust en schuldverslagen hart vanwege zijn zonden, vanwege zijn zondige bestaan voor God.

Waarom ga ik daar nu zo op in?

In de *eerste* plaats omdat dit bij Gods kinderen zo vaak reden is van vertwijfeling. U zegt: Ik zie tot mijn grote verdriet nog zoveel zonde, zoveel schuld. En de schop, de ploeg haalt steeds meer omhoog in mijn hart. En dan komt de influistering van de duivel: ‘Zou het werk van God in je hart wel waar, wel echt zijn? Moet je eens kijken! Kijk eens wat een zonden! Zo slecht kan een kind van God echt niet zijn!’

Terwijl de strijd en de worsteling met dat zondige ik juist een teken is van oprechtheid, van het werk van de Heere in het hart. Het is juist een kenmerk van een nieuw hart. In een nieuw hart is een pijnlijke strijd aan de gang, een permanente botsing tussen Gods heiligheid en het nieuwe deel van mijn hart aan de ene kant, en mijn zonde en onheiligheid aan de andere kant.

Ik zal het anders zeggen, en dat is de *tweede* reden waarom ik hier zo uitgebreid op inga: het is een kenmerk van het leven met de Heere dat de zonde je tot een last is.

Als dat niet zo is, zit het ergens van binnen niet goed. Als je nooit zondaar voor God geworden bent, dan zit het van binnen niet goed, dan moet je ook niet aan het Heilig Avondmaal gaan. Zonder kennis van zonde, heb je ook geen kennis van genade.

En de opwas in de genade is ook af te meten aan de groei in zelfkennis, aan de groei in kennis van je zondige ik, en dus aan steeds dieper buigen voor God.

Ik zit in diepten, in de diepten van een diep ravijn, vast in diepe modder, omdat Heilige Geest me laat zien wie ik ben. Omdat Heilige Geest me laat zien mijn zondige ik, mijn zondige bestaan voor God.

Er kunnen ook andere oorzaken zijn van geestelijke verlating, van aanvechting, van geestelijke diepten, van vastzitten in modderig slijk.

De zonde, de overgebleven zonde in mijn hart. Maar ook (laten we dat niet vergeten in deze week van voorbereiding) een slordig, een werelds leven.

Of: steunen op jezelf en je eigen gerechtigheid, denken dat je beter geworden bent. Het kan ook zijn dat de duivel ons bijzonder aanvalt en zegt: U hebt geen heil bij God. Het is toch allemaal niet waar. Misschien hebt u zelfs wel de onvergeeflijke zonde gedaan.

Allemaal oorzaken waarom een kind van God in diepten terecht kan komen, opgesloten in een diep ravijn, vast in diepe modder. Opgesloten. Vast.

Want wat hoort bij dat ‘in een ravijn terecht gekomen zijn’, wat hoort bij dat ‘vastzitten in de modder’? Dit: *Ik kan er zelf niet uitkomen.*

En dus, wat doe je als je terecht gekomen bent in een ravijn, wat doe je als je vastzit in de modder, en je ziet dat je er zelf niet uit kunt komen?

Dan ga je roepen: Help! Wie haalt me er toch uit? Dan ga je roepen, zoals Paulus riep: *Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods* (Romeinen 7: 24)?

Dat staat er ook: Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE!

Trouwe God van het verbond, Heere met vijf hoofdletters. U die nooit laat varen het werk van Uw handen. Laat me ook nu, juist nu niet los. *HEERE, red mijn ziel, verlos mij, om Uw goedertierenheid wil* (Psalm 6:4). *Help mij, HEERE, mijn God! verlos mij naar Uw goedertierenheid* (Psalm 109:26).

Ik roep: Uit de diepten ik, HEERE, tot U!

Het is een *angstig* roepen uit de nood. Ik kan mezelf niet bevrijden uit de diepten van dit ravijn, ik zit vast in de modder. Het is een *angstig* roepen. Maar het is ook een *vurig en aanhoudend* roepen. En het is vooral ook een roepen *met een richting*: HEERE, ik roep tot U! HEERE! ik roep U aan, haast U tot mij; neem mijn stem ter ore, als ik tot U roep. Ik roep, HEERE, in angst tot U gevloeden, ai, haast U tot mijn hulp en red!

We gaan dat samen eerst zingen uit Psalm 141, daarvan het 1^e en het 9^e vers:

*'k Roep, HEER, in angst tot U gevloeden,
Ai, haast U tot mijn hulp en red;
Hoor naar de stem van mijn gebed,
Daar ik U aanroep in mijn noden.*

*Doch op U zien mijn schreiend' ogen;
Op U betrouw ik in 't verdriet;
Verlaat, ontbloot mijn ziel toch niet,
O HEER, o eeuwig Alvermogen!*

De dichter roept. Wat roept hij? Wat is de inhoud van zijn roep, van zijn gebed? Dat staat in vers 2: *HEERE! hoor naar mijn stem, laat Uw oren opmerkende zijn op de stem mijner smekingen.*

En dat brengt ons bij ons tweede aandachtspunt:

2. Doorleefde schuld leert bidden

Wil naar mijn smeekstem horen, merk op mijn jammerklacht. Verleen mij gunstig oren, daar ik in mijn druk versmacht.

Zeker, er zijn uit de mond van die trouwe God, HEERE met vijf hoofdletters, rijke en wonderlijke beloften gehoord. Misschien zijn ze de dichter, misschien zijn ze u op andere momenten wel tot grote troost geweest.

Beloften als deze belofte: Al gaat u door het water, Ik zal bij u zijn, door rivieren, zij zullen u niet overstromen (Jesaja 43:2). Ik zal u nimmer om doen komen, in dure, in moeilijke tijd en hongersnood. En toen zong u uit volle borst (toen het nog zo goed leek te gaan): In de grootste smarten blijven onze harten in de Heere gerust (Psalm 33:10, ber.). Maar, nu u in het ravijn zit, nu u vastzit in diepe modder en het allemaal niet meer kan overzien? Wat nu?

Wat nu? *Bid!*

Bid, zoals Jona bad in de buik van de vis. Hij was in grote nood, in doodsnood, in de diepte van de zee. En hij bad: *En hij zei: Ik riep uit mijn benauwdheid tot de HEERE* (en je voelt opnieuw de richting: tot de HEERE!), *en Hij antwoordde mij; uit de buik des grafs schreide ik, en U hoorde mijn stem* (Jona 2:2).

Hij bidt. En de HEERE, zo getrouw als sterk, Hij hoort.

Bid dan, zoals de meerdere Jona, de Heere Jezus bad, toen Hij angsten leed in helse diepten en grote duisternis. Wat deed Hij in de diepten? In de diepten van totale verlatenheid? Hij knielde neer en bad.

En toen nog donkerder werd? *En in zware strijd zijnde, bad Hij te ernstiger. En zijn zweet werd gelijk grote druppels bloed, die op de aarde afliepen* (Lukas 22:44).

Zeker, er was een engel die Hem versterkte. Maar verder droeg Hij Zijn lijden alleen. Hij riep, maar de Vader antwoordde niet. En het brak Hem Zijn hart (Psalm 69:20).

En om *dat* lijden, om de bodemloze diepte van dat lijden van de Heere Jezus Christus, is er een bodem en is er houvast voor een zondaar die uit de diepten roept tot God.

Ik verdien, als ik kijk naar mijn hart voor God, dat God mij nooit meer horen zou.

Maar om Hem, Wiens dood wij gedenken bij de bediening van het Heilig Avondmaal, is het anders.

Als ik roep vanuit de diepten, terwijl ik vastgelopen ben in de modder van mijn verloren bestaan, terwijl ik weer vastgelopen ben in de modder van mijn zondige hart, dan kan en mag mijn zinkende ziel zich al roepend en met tranen vastgrijpen aan God. En *roepen: HEERE! voor U is al mijn begeerte; en mijn zuchten is voor U niet verborgen* (Ps. 38:10). En *bidden: Ruk mij uit het slijk, en laat mij niet verzinken; laat mij gered worden van mijn haters, en uit de diepten der wateren* (Psalm 69:15).

Maar in al mijn zuchten mag ik ook *weten*, en de Heere zegt dat tot uw bemoediging, zuchtende zondaars: *De HEERE hoort mijn stem, mijn smekingen. Want Hij neigt Zijn oor tot mij, daarom zal ik Hem in mijn dagen aanroepen* (Psalm 116:1-2).

Doorleefde schuld leert roepen, bidden, en tot slot ook belijden. Het is onze derde aandachtspunt:

3. Doorleefde schuld leert belijden.

Als we lezen in vers 3: *Zo gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, HEERE, wie zal bestaan?*

Gemeente, ik wil u graag vragen om in deze week van voorbereiding na te denken over deze vraag: *Zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, HEERE, wie zal bestaan?*

Als U, HEERE... Niet alleen de trouwe God van het verbond, maar ook de driemaal heilige God. Als u HEERE, de ongerechtigheden, de misdaden, de zonden, en de schuld door die zonden gadeslaat. Als u die onderzoekend, van alle kanten bekijkt. Mijn ongerechtigheden worden voor Uw aangezicht bewaard, opgestapeld één voor één. En die stapel groeit en groeit, die stapel is ondertussen hemelhoog. En als U nu eens met Uw heilige ogen daarop zou zien.
Wat dan? Heere, Alwetende... Hier is mijn hart, het is open voor U....
Wat dan? Als U zou kijken, als U de balans zou opmaken, als U zou afrekenen met mij?

Want, gemeente, onze HEERE (geschreven met vijf hoofdletters, de grootste naam van de Heere), onze HEERE is *heilig*.
Habakuk zegt: *U bent te rein van ogen, dan dat U het kwade zou zien* (Habakuk 1:13).
Laten we geen kleine gedachten hebben over God, laten we geen lichte gedachten hebben over de zonde. De zonde is verschrikkelijk. De zonde is erger dan de hel.
Zonde tart en beledigt de allerhoogste Majesteit.
Als je gemakkelijk denkt over de zonde, dan heb je ook geen grote gedachten over God.
Als je gemakkelijk denkt over de zonde, dan denk je klein van Gods heiligheid, en dan weet je ook niet wat vergeving inhoudt.

De God voor wie U staat, tot wie U straks, avondmaalgangers, nadert is de *heilige* God.
En u en ik, wij moeten zeggen: als U, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, HEERE, wie zal bestaan?

Je zegt: *Hoe* heilig is de Heere dan? *Hoe* groot is de haat van God tegen de zonde dan? En *hoe* erg is de zonde dan?
Zo heilig is God, dat Hij de zonde niet ongestraft kon laten.
Zo heilig is de Heere, dat het blinkende zwaard van Zijn heiligheid Zijn liefste Zoon trof in het hart en dat Hij de beker van Zijn toorn uitgoot in Zijn mond. En Zijn zweet werd als grote stolsels bloed die op de aarde vielen.

Kijk naar Gethsémané! Kijk naar Golgotha! Kijk naar de tekenen van brood en wijn en je ziet iets van de *walgelijkheid* van jezelf, iets van de *heiligheid* van God, maar Gode zij dank ook iets van de *onbegrijpelijke zondaarsliefde* van God in Christus.
Maar die eerste twee dingen niet vergeten, gemeente. Als je niets kent van de *walgelijkheid* van jezelf voor God, van dat zondaar zijn voor de heilige God, dan moet je niet aan het Heilige Avondmaal gaan.
Want zonder kennis van je zonde, heb je ook geen kennis aan vergeving.
Zonder dat eerste krijgt genade geen waarde, verliest genade haar waarde en wordt je leven onheilig.

Zo gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, HEERE, wie zal bestaan?
Hoe meer je jezelf kent, hoe meer je kent van Gods heiligheid, hoe afschuwelijker de zonde van je hart wordt, en hoe meer je dit gaat nazeggen: Wie zal bestaan?
Als de allerheiligste op de aarde voor U niet kan bestaan, dan ik helemaal niet!

De wet veroordeelt me, want mijn hart, mijn leven komt niet overeen met Uw heiligheid. Mijn geweten beschuldigt me. Wie zal bestaan?

Wie zich schuldig leert kennen voor de heilige God, die leert buigen, roepen, bidden en belijden: HEERE, heilige Verbondsgod, ik heb geen bestaansgrond voor U.

Er zijn, gemeente, zoveel grote christenen. Die zichzelf zo goed vinden. Hoe dat kan? Dat kan alleen als je jezelf niet kent, als je God niet kent.

Maar dan weet je ook niet wat vergeving is, dan weet je ook niet wat geloof is.

Stap hier toch niet overheen!

Over dit: Als niemand van Adams geslacht (zelfs de beste niet) voor U kan bestaan (zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat), dan kan ik helemaal niet bestaan voor U, als U mijn ongerechtigheden gadeslaat.

Want ik moet erkennen en belijden: Ik heb tegen al Gods geboden, niet één keer licht, maar vaak en zwaar. Heere, tegen U heb ik gezondigd, en gedaan dat kwaad was in Uw oog.

Juist het zien van onze zonden en misdaden in het licht van Gods heiligheid, juist dat brengt ons tot een hartelijk berouw.

Als David zo kijkt naar zichzelf, dan zegt hij: *Om Uws Naams wil, HEERE! Zo vergeef mijn ongerechtigheid, want die is groot* (Psalm 25:11). En als Job zo kijkt naar de heilige God, dan zegt hij: *Met het gehoor des oors heb ik U gehoord; maar nu ziet U mijn oog, daarom verfoei ik mij en heb berouw in stof en as* (Job 42:5).

Juist het zien van mijn zonden en misdaden in het licht van Gods heiligheid, juist *dat* brengt me meer dan ooit tot het besef dat ik zelf niets heb om mijn schuld te voldoen.

Als U met mij gaat afrekenen, HEERE, dan moet ik omkomen. Van mezelf heb ik iets om te betalen, ik heb ook geen excuus, geen verontschuldiging, ik heb helemaal niets.

En dus blijft er niets anders over dan een hartelijk berouw: *Heere, ik heb gezondigd, ik heb gedaan dat kwaad was in Uw oog, ik ben Uw gramschap dubbelwaardig.*

Want dat is ook de belofte van het genadeverbond. Niet alleen: zij zullen een walging aan zichzelf hebben, maar ook dit wat Zacharia ooit schreef: *Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden; en zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen, als met de rouwklage over een enige zoon; en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene* (Zacharia 12:10).

Gemeente, er is een groot verschil tussen zeggen dat *de* mens verloren ligt, dat *de* mens dood is in Adam enerzijds (dat klinkt zo heerlijk algemeen), en zien (dat is anders!), zien dat je *zelf* verloren bent, en *doorleven* in je hart wat hier staat anderzijds.

Als dat laatste zo is, dan wordt je echt zondaar voor God, letterlijk: voor de heilige God. Dan praat je niet meer over ellende, maar dan ga je *roepen* uit de diepten van je hart tot God. En dan leer je *bidden* als de tollenaar, en dan ga je *belijden*: Ik kan voor U niet bestaan, Heere, wees mij zondaar genadig. Dan verlies je al je rechten, dan gaat je hand op de mond, dan zeg je: Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.

Doorleefde schuld leert roepen, bidden en belijden.

Niet ooit, en daarna *nooit* meer, in de trant van: ‘Vroeger had ik last van mijn zonden, maar nu nooit meer’. Dit is een *blijvend* kenmerk van een heilige wandel met God.

Want de wortel van de zonde zit nog steeds in mijn hart. En onze God is heilig. En dus is een heilig leven voor God een biddend leven en een belijdend leven.

Denk ondertussen niet dat dit buigende, belijdende en zich schuldig voor God wetende leven, ons iets ontnemt van de troost en vastheid van de genade die God in ons leven heeft gewerkt. Ze is er het fundament van: berouw en belijdenis (*citaat Winslow*).

Want de Zoon des mensen is door de Geest van de Heere HEERE juist gezonden *om een blijde boodschap te brengen de zachtmoedigen, om te verbinden de gebrokenen van hart, om de gevangenen vrijheid uit te roepen en de gebondenen opening der gevangenis* (Jesaja 61:1)

Laten we de komende week gebruiken, gemeente, om eerst dit bij onszelf voor Gods heilig aangezicht biddend te overdenken.

Zoals staat in ons Avondmaalsformulier: *Ten eerste bedenke een ieder bij zichzelf zijn zonden en vervloeking, opdat hij zichzelf mishage, en zich voor God verootmoedige.*

Aangezien de toorn van God tegen de zonden zó groot is, dat Hij die (eer Hij ze ongestraft liet blijven) aan Zijn lieve Zoon Jezus Christus met de bittere en smadelijke dood des kruises gestraft heeft.

Laat ons onszelf eerlijk onderzoeken voor God alwetend aangezicht.

Amen.

Slotzang Psalm 109:13:

Uw gunst is groot, zij is bestendig.

Verlos mij dan, ik ben ellendig,

Nooddruftig, 'k voel mijn kracht verbroken,

Mijn hart met wond op wond doorstoken;

Ik ga gelijk de schaduw heen,

Wanneer de zon snelt naar beneên.